

ARVONLISÄVEROTUS KÄYTÄNNÖSSÄ

Kaisa Lamppu – Tiina Ruohola

13., uudistettu painos

Copyright © 2023 Alma Talent Oy ja kirjoittajat
Yhteistyössä Juristiliiton Kustannus

Kansi: Aste Helsinki Oy
Taitto: NotePad

ISBN: 978-952-14-4946-8
ISBN: 978-952-14-4947-5 (verkkokirja)

Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2023

Anna palautetta kirjasta: kustannustoimitus@almatalent.fi

Esipuhe

Arvonlisäverotusta on sovellettu Suomessa jo lähes 30 vuotta. Järjestelmään on sen voimaantulon jälkeen tullut lukuisia muutoksia.

Nykymuotoinen arvonlisäverojärjestelmä ei ole kyennyt kehittymään nykyisen maailmanlaajuisen, digitaalisen ja liikkuvan talouden haasteiden mukana. Euroopan komissio julkaisi 7.4.2016 arvonlisäveron toimintasuunnitelman, jossa tarkastellaan, miten EU:n arvonlisäverojärjestelmää voitaisiin uudistaa sen yksinkertaistamiseksi, petosten torjumiseksi ja yritystoiminnan helpottamiseksi. Lisäksi Euroopan komissio antoi 7.12.2022 VAT in the Digital Age -ehdotuspaketin arvonlisäverodirektiivin muuttamiseksi. EU:n sisäkauppaan onkin odotettavissa merkittäviä muutoksia 2020-luvun aikana.

Arvonlisäverolaki on varsin vaikeaselkoinen ja jättää monia tärkeitä kysymyksiä tulkinnanvaraisiksi. Tulkinnallisiin kysymyksiin on saatu vuosien kuluessa oikeusasteiden ja Verohallinnon kannanottoja. Toisaalta, koska laki on ollut voimassa pitkään ja yhteiskunta on muuttunut arvonlisäverolain voimaantulon ajoilta, uusia tulkintakysymyksiä on noussut esille. Iso vaikutus on myös ollut Euroopan unionin tuomioistuimen tulkinnoilla. Näistä syistä monet aiemmin vakiintuneet, esimerkiksi vähennysoikeuksia koskevat, tulkinnat ovat muuttuneet. Muutokset ja muuttuva oikeuskäytäntö on lisännyt ja lisää jatkossakin haastetta arvonlisäverolain kokonaisvaltaiseen ymmärtämiseen.

Tämä kirja on kattava kokonaisuus arvonlisäverotuksesta. Teos on kirjoitettu helppolukuiseksi, ja se sisältää lukuisia soveltamista helpottavia käytännön esimerkkejä. Myös arvonlisäveron ilmoitus-,

maksu- ja muutoksenhakumenettely, laskumerkintävaatimukset sekä veron käsittely kirjanpidossa on selostettu.

Teoksen ajankohtaisuuden takaa se, että siinä on otettu huomioon kaikki arvonlisäverolakiin vuoden 2023 huhtikuun loppuun mennessä tehdyt muutokset. Oikeus- ja verotuskäytäntöä on seurattu 5.5.2023 asti.

Teoksen kirjoittajilla on pitkä kokemus välillisen verotuksen alalta. Kaisa Lamppu toimii välillisen verotuksen asiantuntijana PricewaterhouseCoopers Oy:ssä. Tiina Ruohola on Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n välillisen verotuksen asiantuntija ja BusinessEuropen VAT policy -ryhmän puheenjohtaja. Tehtävissään he ovat saaneet monipuolisen kokemuksen kotimaisten ja kansainvälisten yritysten arvonlisäverokysymyksistä useilta eri toimialoilta.

Helsingissä 25. kesäkuuta 2023

Kaisa Lamppu Tiina Ruohola

Sisällys

Esipuhe	V
Lyhenteet	XXV
1 Mikä on arvonlisävero	1
1.1 Arvonlisäverojärjestelmän tausta ja historia	1
1.1.1 Liikevaihtoverotus Suomen ensimmäisenä kulutusverona	1
1.1.2 Siirtyminen arvonlisäverojärjestelmään	2
1.2 Arvonlisäveron ominaisuudet	5
1.2.1 Arvonlisävero osana verojärjestelmää	5
1.2.2 Veron luonne.....	6
1.2.3 Hinnoittelu	7
2 Kuka on verovelvollinen	9
2.1 Yleistä verovelvollisuudesta	9
2.2 Myynti Suomessa	10
2.3 Liiketoiminnan tunnusmerkit	11
2.3.1 Toiminnan itsenäisyys.....	15
2.3.2 Satunnainen tai kertaluonteinen toiminta....	17
2.4 Konserniveloitukset	18
2.4.1 Emoyhtiön verovelvollisuusasema.....	18
2.4.2 Kulujen edelleenveloitus	22

2.5	Käännetty verovelvollisuus	26
2.6	Vähäinen liiketoiminta	28
2.6.1	Euromääräinen raja	28
2.6.2	Vapaaehtoinen verovelvollisuus.....	31
2.6.3	Pienyrittäjän veronhuojennus	32
2.7	Erityiset verovelvolliset	35
2.7.1	Yleishyödylliset yhteisöt.....	35
2.7.2	Yliopistot ja ammattikorkeakoulut.....	50
2.7.3	Uskonnolliset yhdyskunnat.....	51
2.7.4	Verovelvollisuusryhmä	52
2.7.5	Yhtymä.....	60
2.7.6	Yhteenliittymät.....	61
2.7.7	Konkurssipesä.....	64
2.7.8	Alkutuottajat	66
2.7.9	Poronomistajat	67
2.7.10	Sokeat henkilöt.....	68
2.7.11	Valtio.....	69
2.7.12	Kunnat ja hyvinvointialueet.....	81
2.8	Ulkomaalaisen verovelvollisuus	100
2.8.1	Ulkomaalaisen määritelmä.....	101
2.8.2	Kiinteä toimipaikka.....	101
2.8.3	Yhteisömyyjät ja -hankkijat	103
2.8.4	Eräiden palvelujen myyjät.....	104
2.8.5	Myynti yksityishenkilöille.....	104
2.8.6	Myynti toiselle ulkomaalaiselle	105
2.8.7	Käännetty verovelvollisuus.....	105
2.8.8	Vapaaehtoinen verovelvollisuus.....	110
3	Mistä veroa maksetaan	112
3.1	Verollinen myynti	113
3.1.1	Tavara.....	113
3.1.2	Palvelu.....	113
3.1.3	Myynti	115
3.1.4	Vastike.....	117
3.1.5	Arvosetelit	132

3.2	Veroton myynti.....	140
3.2.1	Terveys- ja sairaanhoito	141
3.2.2	Sosiaalihuolto	168
3.2.3	Koulutus	183
3.2.4	Hengellinen apu	201
3.2.5	Rahoituspalvelut.....	202
3.2.6	Vakuutustoiminta.....	266
3.2.7	Tekijänoikeuskorvaukset.....	274
3.2.8	Esiintymiskorvaukset.....	280
3.2.9	Arpajaiset ja rahapelit	284
3.2.10	Hautapaikan avaamis- ja hoitopalvelut	285
3.2.11	Luonnonvaraiset marjat ja sienet	285
3.2.12	Vähennysrajoitusten piiriin kuuluvien tavaroiden ja palvelujen myynti	286
3.2.13	Postipalvelut	287
3.2.14	Yhteenliittymän myynti jäsenille.....	289
3.3	Nollaverokannan alainen myynti	289
3.3.1	Vesialukset.....	291
3.3.2	Ilma-alukset	297
3.3.3	Aluksissa myytävien tavaroiden ja palveluiden myynti.....	298
3.3.4	Rahoituspalvelun, vakuutuspalvelun ja käyvän maksuvälineen myynti EU:n ulkopuolelle.....	298
3.3.5	Kullan myynti keskuspankille	299
3.3.6	Sijoituskulta	299
3.3.7	Yleishyödyllisten yhteisöjen julkaisut	303
3.3.8	Kansainväliseen kauppaan liittyvät tavarat ja palvelut.....	306
4	Mistä vero lasketaan.....	307
4.1	Tavaran ja palvelun myynti	307
4.1.1	Veron peruste	307
4.1.2	Vastikkeeseen luettava hinnanlisä.....	309
4.1.3	Alivastikkeellinen luovutus	333

4.1.4	Osittain vähennykseen oikeuttavassa käytössä oleva hyödyke	335
4.1.5	Ajallinen kohdistaminen.....	335
4.2	Oikaisuerät	344
4.2.1	Alennus	344
4.2.2	Sopimuksen mitätöinti, peruuttaminen ja purkaminen	352
4.2.3	Luottotappio	353
4.2.4	Palautettu pakkaus ja kuljetustarvike	357
4.3	Tuet ja avustukset	358
4.3.1	Hintaan liittyvä tuki ja avustus	358
4.3.2	Julkinen yleistuki.....	359
4.3.3	Henkilökuljetustoiminnan tuki	362
4.3.4	Mediamaksu.....	362
4.4	Valuutan muunto	363
5	Mikä on verokanta	364
5.1	Yleinen verokanta	364
5.2	Alennettu verokanta	365
5.2.1	Elintarvike.....	367
5.2.2	Eläinten ruoka.....	371
5.2.3	Lääke ja lääkevalmiste.....	374
5.2.4	Kirja	377
5.2.5	Sanoma- ja aikakauslehdet.....	384
5.2.6	Elokuvanäytös	386
5.2.7	Kulttuuri- ja viihdetilaisuus	386
5.2.8	Liikuntapalvelu.....	388
5.2.9	Majoitustilan luovutus.....	395
5.2.10	Käyntisataman käyttöoikeus	396
5.2.11	Yleisradio Oy ja Ålands Radio och TV Ab ...	396
5.2.12	Henkilökuljetus.....	397
5.2.13	Taide-esine	399
5.2.14	Tekijänoikeudet.....	401
5.2.15	Esiintyjän ja urheilijan esitys.....	401

5.3	Nollaverokanta.....	401
5.4	Myyntihinnan jakaminen eri verokantoihin	402
6	Mitä saa vähentää.....	404
6.1	Vähennysoikeuden merkitys	404
6.2	Vähennysoikeuden yleiset edellytykset	405
6.2.1	Verollinen liiketoiminta.....	405
6.2.2	Osto verovelvolliselta	410
6.2.3	Osto verollisena	412
6.2.4	Verollinen lasku.....	414
6.2.5	Vähennyksen määrä.....	417
6.3	Erityyppisiä hankintoja vähennysoikeuden kannalta	419
6.3.1	Vaihto-omaisuus, vuosikulut, aktivoitavat hankinnat	419
6.3.2	Kohdistettavat kulut, yleiskustannukset ja soveltamisalan ulkopuolinen toiminta.....	419
6.3.3	Pääoman hankintakustannukset	423
6.3.4	Osakkeiden myynnin kulut	425
6.3.5	Kiinteistön myynnin kulut	428
6.3.6	Liiketoiminnan luovutuksen kulut.....	431
6.3.7	Rahoitustoiminnon kulut	432
6.3.8	Tuet ja avustukset	435
6.3.9	Kulujen kohdistaminen konsernissa.....	436
6.4	Osittainen vähennysoikeus	437
6.4.1	Vähennysoikeuden jakaminen	437
6.4.2	Osittainen käyttö vähennykseen oikeuttamattomassa liiketoiminnassa	438
6.5	Vähennysoikeuden rajoitukset.....	444
6.5.1	Osto muuhun kuin liiketoimintaan.....	444
6.5.2	Kodin ja työpaikan väliset matkat.....	455
6.5.3	Edustusmenot	457
6.5.4	Henkilöautot ja muut kulkuneuvot	462

6.6	Erityisvähennykset	465
6.6.1	Rahoitus- ja vakuutuspalvelujen myyjät	465
6.6.2	Energiävähennys.....	466
6.6.3	Siirto vähennyskelpoiseen käyttöön	467
6.6.4	Alkuvarastovähennys	468
6.7	Ulkomaisiin ostoihin liittyvät vähennykset	471
6.7.1	Suomen vero	471
6.7.2	Ulkomaan vero.....	471
6.8	Vähennettävän veron peruste.....	472
6.9	Ajallinen kohdistaminen	474
7	Oman käytön verotus.....	476
7.1	Periaatteet	476
7.2	Ostetut ja itse valmistetut hyödykkeet.....	478
7.2.1	Ulkopuolisilta ostettujen hyödykkeiden oma käyttö	478
7.2.2	Itse valmistettujen tavaroiden oma käyttö	479
7.2.3	Itse suoritettujen palvelujen oma käyttö.....	480
7.3	Tilanteet, joihin oman käytön verotusta sovelletaan.....	484
7.3.1	Hyödykkeen ottaminen yksityiseen kulutukseen	484
7.3.2	Hyödykkeen vastikkeeton luovutus.....	486
7.3.3	Hyödykkeen ottaminen vähennysrajoitusten alaiseen käyttöön	498
7.3.4	Hyödykkeen ottaminen käytettäväksi muussa kuin vähennykseen oikeuttavassa toiminnassa	499
7.4	Osittainen oma käyttö	500
7.5	Ajallinen kohdistaminen	500

8	Tavaroiden kansainvälinen kauppa	502
8.1	Tavarakaupan verotuksen periaatteet	502
8.2	Myynti EU:n ulkopuolelle	503
8.2.1	Verottomuuden edellytykset	504
8.2.2	EU:n ulkopuolella olevan tavaran myynti....	511
8.2.3	Tullimenettelyssä olevan tavaran myynti.....	512
8.2.4	Matkailijamyynti sekä vesi- ja ilma-aluksille tapahtuva myynti.....	513
8.3	Ostot EU:n ulkopuolelta	518
8.3.1	Veron maahantuonnista.....	518
8.3.2	Veron peruste	520
8.3.3	Koneen osto paikoilleen asennettuna	523
8.3.4	Veroton maahantuonti.....	523
8.3.5	Maahantuotavien tavaroiden etämyynti.....	525
8.3.6	Matkatavaroiden tuonti	527
8.3.7	Vähennysoikeus.....	529
8.4	Myynti EU-alueelle	531
8.4.1	Periaatteet.....	531
8.4.2	Yhteisömyynti	532
8.4.3	Tavaran myynti paikoilleen asennettuna	543
8.4.4	Yhteisön sisäinen tavaroiden etämyynti.....	544
8.4.5	Valmisteveronalaiset tuotteet	545
8.4.6	Matkailijamyynti	546
8.4.7	Myynti diplomaattisille edustustoille, EU:n toimielimille ja eräille järjestöille.....	547
8.5	Ostot EU:n alueelta	549
8.5.1	Periaatteet.....	549
8.5.2	Ei yhteisöhankintaa	553
8.5.3	Tavaran osto paikoilleen asennettuna.....	554
8.5.4	Verottomat yhteisöhankinnat.....	554
8.5.5	Uudet kuljetusvälineet.....	555
8.5.6	Valmisteveronalaiset tuotteet	556

8.6	Ketjukauppa	556
8.6.1	Yhteisöhankinnan verotusmaa	556
8.6.2	Kolmikantakauppa	557
8.6.3	Myynti toisessa jäsenvaltiossa.....	560
8.7	Vastikkeettomat siirrot	561
8.7.1	Yhteisömyynti	561
8.7.2	Yhteisöhankinta.....	564
8.7.3	Verovarastot.....	564
8.8	Matkailijatuomiset EU-maista	566
8.9	Sähkö ja maakaasu sekä lämpö- ja jäähdytysenergia	567
8.9.1	Myynti jälleenmyyjälle.....	567
8.9.2	Myynti muulle kuin jälleenmyyjälle.....	568
8.9.3	Siirtopalvelut	568
8.9.4	Maahantuonti.....	569
9	Palvelujen kansainvälinen kauppa	570
9.1	Yleistä	570
9.1.1	EU-maat ja kolmannet maat.....	570
9.1.2	Palvelukohtaiset myyntimaasäännökset.....	570
9.2	Peruskäsitteet	571
9.2.1	Myyntimaasäännökset	571
9.2.2	Rekisteröityminen ja käännetty verovelvollisuus.....	572
9.2.3	Säädöspohja.....	573
9.3	Elinkeinonharjoittajien välinen palvelukauppa	574
9.3.1	Myyntimaan yleissääntö ja käännetty verovelvollisuus.....	574
9.3.2	Elinkeinonharjoittaja	576
9.3.3	Osto elinkeinonharjoittajan ominaisuudessa.....	578
9.3.4	Luovutus myyjän kiinteästä toimipaikasta / ostajan kiinteään toimipaikkaan	578

9.4	Myynti muille kuin elinkeinonharjoittajille	581
9.4.1	Muu kuin elinkeinonharjoittaja.....	581
9.4.2	Käännetty verovelvollisuus.....	581
9.4.3	Myyntimaan yleissääntö myytäessä muulle kuin elinkeinonharjoittajille.....	582
9.5	Poikkeukset yleissäännöstä	583
9.5.1	Kaikkia ostajia koskevat poikkeukset	583
9.5.2	Poikkeukset koskien myyntiä muille kuin elinkeinonharjoittajille.....	599
9.6	Verottomuudet.....	610
9.6.1	Logistiikkapalvelut	611
9.6.2	Myynti matkustajille.....	615
9.6.3	Alukseen tai sen lastiin kohdistuvat palvelut.....	616
9.6.4	Postikuljetus	621
9.6.5	Tavaraan kohdistuvat työsuoritukset.....	621
9.6.6	Diplomaattiset suhteet ja kansainväliset järjestöt	623
9.7	Ahvenanmaan erityisasema	624
9.7.1	Tavaraan kohdistuvat työsuoritukset.....	624
9.7.2	Immateriaalipalvelut.....	625
9.7.3	Kuljetuspalvelut.....	625
9.8	Raportointi.....	625
9.8.1	Yhteenvedoilmoitus.....	626
9.8.2	Veroilmoitus.....	626
10	Kiinteistöt ja rakentaminen.....	628
10.1	Kiinteistönluovutukset.....	628
10.1.1	Kiinteistön määritelmä	628
10.1.2	Verottomat kiinteistönluovutukset.....	632
10.1.3	Verolliset kiinteistönluovutukset.....	638
10.2	Rakennustoiminta	651
10.2.1	Rakentamispalvelun myynti.....	651
10.2.2	Urakointi.....	651

10.2.3	Rakentamispalvelujen käännetty verovelvollisuus.....	653
10.2.4	Omaan lukuun rakentaminen.....	667
10.3	Verovelvolliseksi hakeutuminen	677
10.3.1	Perusteet.....	677
10.3.2	Hakeutumisen edellytykset.....	678
10.3.3	Veron laskeminen	683
10.3.4	Hakeutumisyksikkö.....	685
10.3.5	Hakeutumismenettely	686
10.4	Rakennustyön ostajan vähennysoikeus	687
10.4.1	Kiinteistöinvestointi	687
10.4.2	Vähennyskelpoinen käyttö.....	688
10.4.3	Vähennysmenettely	689
10.5	Kiinteistöinvestoinnin sisältämän veron tarkistusmenettely	694
10.5.1	Tarkistussäännökset	695
10.5.2	Tarkistuksen edellytykset	696
10.5.3	Käyttötarkoituksen muutos	697
10.5.4	Tyhjät tilat.....	700
10.5.5	Kertatarkistus	702
10.5.6	Käyttötarkoituksen muutosvuoden käsittely	703
10.5.7	Tarkistukset veroilmoituksella.....	704
10.6	Kiinteistön myynti	704
10.6.1	Tarkistusoikeuden ja -velvollisuuden siirtyminen	704
10.6.2	Eriyistilanteita	710
10.7	Alueiden vuokraus	712
10.7.1	Pysäköintipaikat	712
10.7.2	Venepaikat.....	719
10.7.3	Satama ja lentokenttä	719
10.8	Kiinteistöhallintapalvelujen oma käyttö	720
10.8.1	Soveltamisala	720
10.8.2	Verovelvollinen	721

10.8.3 Verotuksen kohteet.....	726
10.8.4 Euromääräinen alaraja	727
10.8.5 Veron peruste	728
11 Yritysjärjestelyt	729
11.1 Liiketoiminnan luovutus.....	730
11.1.1 Liiketoiminnan luovutuksen tunnusmerkit..	730
11.1.2 Liiketoiminnan jatkajan verotus	740
11.1.3 Kulujen vähennyskelpoisuus.....	742
11.1.4 Liiketoiminnan luovutus apporttina	742
11.2 Osakekauppana toimitettavat järjestelyt	743
11.2.1 Myynnin verottomuus.....	743
11.2.2 Kohdeyhtiön asema	744
11.2.3 Kulujen vähennyskelpoisuus.....	744
11.2.4 Osakevaihto.....	746
11.3 Sulautuminen ja jakautuminen	747
11.3.1 Säännökset	747
11.3.2 Verokohtelu.....	748
11.3.3 Sulautumisen ja jakautumisen yhteydessä siirtyvät kiinteistöt.....	749
11.3.4 Kulujen vähennyskelpoisuus.....	749
11.4 Purku.....	749
12 Välitystoiminta ja komissiokauppa	751
12.1 Välitystoiminta.....	751
12.1.1 Mitä on välitystoiminta	751
12.1.2 Välitystoiminnan verotus.....	752
12.1.3 Välitys tavarakaupassa elinkeinonharjoittajille.....	753
12.1.4 Välitys palvelukaupassa elinkeinonharjoittajille.....	758
12.1.5 Välitys muille kuin elinkeinonharjoittajille ..	760

12.2 Komissiokauppa	761
12.2.1 Mitä on komissiokauppa	761
12.2.2 Komissiokaupan verotus	762
12.2.3 Kansainvälinen komissiokauppa	766
13 Marginaaliverotusmenettely	768
13.1 Käytetyt tavarat	768
13.1.1 Periaatteet.....	768
13.1.2 Soveltamisala	770
13.1.3 Jälleenmyyjä ja edelleenmyynti	774
13.1.4 Ostot, joihin käytetyn tavarán marginaaliverotusmenettely soveltuu	776
13.1.5 Verolliset taide-, keräily- ja antiikkiesineet ...	779
13.1.6 Laskumerkintävaatimukset	780
13.1.7 Veron peruste eli voittomarginaali	781
13.1.8 Marginaaliverotettavat tavarat ja Ahvenanmaa.....	788
13.2 Matkatoimistopalvelut	792
13.2.1 Periaatteet.....	792
13.2.2 Soveltamisala	793
13.2.3 Myyntimaa	803
13.2.4 Veron peruste	804
13.2.5 Ajallinen kohdistaminen.....	805
13.2.6 Myyntilasku	806
13.2.7 Matkat EU:n ulkopuolella	806
13.2.8 Ahvenanmaa.....	807
13.2.9 Vähennys ja palautus ulkomailta	808
13.2.10 Matkatoimiston itse suorittamat palvelut.....	809
14 Rekisteröinti	815
14.1 Verovelvolliseksi ilmoittautuminen	815
14.1.1 Toimivaltainen viranomaisen	815
14.1.2 Ilmoittautumismenettely	816
14.2 Verovelvolliseksi hakeutuminen	818

14.3	Rekisteriin merkitseminen	819
14.3.1	Yritys- ja yhteisötunnus	820
14.3.2	ALV-tunnus yhteisökaupassa	821
14.4	Muutostietojen ilmoittaminen	822
14.5	Verovelvollisuuden päättymisen.....	822
14.5.1	Vapaaehtoisesti hakeutuneet	823
14.5.2	Kiinteistön käyttöoikeuden luovuttaja	823
14.5.3	Konkurssi	823
14.5.4	Ilmoitus rekisteristä poistamisesta	824
14.5.5	Lopettamiskauden veroilmoitus.....	825
14.6	Arvonlisäveron erityisjärjestelmät	826
14.7	Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti	828
15	Laskuvaatimukset.....	829
15.1	Laskun merkitys arvonlisäverotuksessa	829
15.2	Laskunantovelvollisuus	830
15.2.1	Valtio, jonka laskutussäännöksen mukaan lasku laaditaan	830
15.2.2	Myyjän laskunantovelvollisuus.....	832
15.2.3	Ostajan laatima lasku.....	835
15.2.4	Määräaika laskulle	836
15.3	Laskun käsite	836
15.4	Laskun toimitustapa ja varmistaminen	837
15.5	Laskun sisältövaatimukset	839
15.5.1	Pakolliset laskumerkinnät	839
15.5.2	Kevennetyt laskumerkinnät	843
15.5.3	Laiminlyöntimaksu.....	844
15.5.4	Veroton myynti	845
15.6	Laskun säilytys	845

16 Kirjanpito	848
16.1 Periaatteet	848
16.1.1 Liiketapahtumien kirjaaminen.....	849
16.1.2 Koneellisen kirjanpidon kuvaus	854
16.1.3 Arvonlisäveron kirjausvaihtoehdot.....	854
16.2 Erityistapauksia.....	861
16.2.1 Ennakkomaksut.....	861
16.2.2 Oikaisuerät.....	863
16.2.3 Käyttöomaisuushankinnat	864
16.2.4 Ei-aktivoitavat vähennyskeltottomat menot.....	865
16.2.5 Oman käytön vero.....	866
16.2.6 Yhteisömyynti ja EU-palvelumyynti	868
16.2.7 Yhteisöhankinta ja EU-palveluosto	870
16.2.8 Käännetty verovelvollisuus.....	873
16.2.9 Virheiden korjaukset	876
16.2.10 Ilmoitus- ja maksumenettelyn virheet ja laiminlyönnit.....	877
16.3 Tilinpäätös ja arvonlisävero	878
16.4 Ulkomaalaisen kirjanpitovelvollisuus	881
16.5 Muistiinpanovelvollisuus	882
17 Oma-aloitteisten verojen verotusmenettely	883
17.1 OmaVero-palvelu.....	883
17.2 Verokausi	884
17.2.1 Liiketoiminnan harjoittaja.....	884
17.2.2 Alkutuottaja ja taide-esineen tekijä	887
17.2.3 Paliskuntaryhmä.....	887
17.3 Ilmoitusvelvollisuus	888
17.3.1 Veroilmoitus.....	888
17.3.2 Veroilmoituksen korjaaminen.....	896

17.4 Valvonta	898
17.4.1 Lisäselvitys	898
17.4.2 Verotarkastus	899
17.4.3 Sivullisen tiedonantovelvollisuus.....	900
17.5 Veroilmoituksesta poikkeaminen	903
17.5.1 Määräaika	903
17.5.2 Veron määrääminen ja oikaisu verovelvollisen vahingoksi.....	906
17.5.3 Veron määrääminen ja oikaisu verovelvollisen hyväksi.....	916
17.5.4 Veron määrääminen ja oikaisu kuolinpesälle.....	917
17.6 Seuraamusmaksut	918
17.6.1 Myöhästymismaksu	918
17.6.2 Veronkorotus.....	921
17.6.3 Laiminlyöntimaksu.....	924
17.6.4 Yhteenvetoilmoituksen laiminlyöntimaksu ..	925
17.7 Vastuu verosta	926
17.8 Verohallinnon päätös	928
17.8.1 Päätöksen antaminen.....	928
17.8.2 Päätös Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön pyynnöstä.....	928
17.8.3 Päätöksen tiedoksianto	929
17.9 Veron tai maksun maksaminen	932
17.9.1 Oma-aloitteinen vero	932
17.9.2 Verohallinnon määräämä vero	933
17.9.3 Maksun käyttäminen.....	933
17.9.4 Viivästyskorko	935
17.10 Veron tai maksun palauttaminen	937
17.10.1 Palautusoikeus	937
17.10.2 Palautuksen käyttäminen	938
17.10.3 Palautuksen maksaminen	939
17.10.4 Palautuksen takaisin periminen	940
17.10.5 Hyvityskorko.....	941

17.11	Yhteenvedo.....	942
17.12	Maksujärjestely.....	944
17.13	Verosta vapauttaminen.....	945
17.14	Täytäntöönpanon keskeyttäminen.....	946
17.14.1	Verovelvollisen keskeytyspyyntö.....	946
17.14.2	Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön keskeytyspyyntö.....	948
18	Verohallinnon antama neuvonta.....	949
18.1	Ohjaus.....	949
18.2	Ennakkoratkaisu.....	950
18.2.1	Verohallinto.....	950
18.2.2	Keskusverolautakunta.....	952
18.2.3	Tulli.....	954
19	Muutoksenhaku.....	955
19.1	Oikaisuvaatimus oikaisulautakuntaan.....	955
19.2	Valitus Helsingin hallinto-oikeuteen.....	958
19.3	Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen.....	959
19.3.1	Valituskelpoiset päätökset.....	959
19.3.2	Valituslupa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.....	962
19.3.3	Päätösmaksu.....	962
19.4	Lainvoimainen päätös.....	963
19.4.1	Muutosten toteuttaminen.....	963
19.4.2	Seurannaismuutos.....	963
20	Palautus ulkomaalaiselle.....	966
20.1	Elinkeinonharjoittaja.....	966
20.1.1	Palautuksen edellytykset.....	966
20.1.2	Hakemusjakso ja sille kohdistettava vero.....	968

20.1.3	EU:n ulkopuolelta olevan elinkeinonharjoittajan hakemusmenettely....	970
20.1.4	EU:sta olevan elinkeinonharjoittajan hakemusmenettely.....	973
20.1.5	Suomalaisen elinkeinonharjoittajan hakemusmenettely.....	977
20.1.6	Muutoksenhaku	978
20.2	Diplomaattiset edustustot	979
20.3	Euroopan unioni.....	979
20.3.1	Tavarat ja palvelut.....	979
20.3.2	Tilaustutkimukset.....	980
20.4	Muut kansainväliset järjestöt	981
20.5	Toisen valtion puolustusvoimat	982
	Oikeustapaushakemisto.....	984
	Asiahakemisto.....	995